

leeraren en studenten dienovereenkomstig steeds, binnen de perken door deze beide beginselen aangegeven, de Universiteit hebben dienstbaar te maken aan de bevordering van Gods eer en van Godzaligheid in den lande.

Het is dus allerminst de bedoeling van de oprichters der Vrije Universiteit geweest, dat ze zich zou opsluiten in eigen kring. Integendeel, ze moet, en zeker niet in de laatste plaats, propaganda maken en overal optreden, waar het Gereformeerde beginsel kan worden gepredikt. In overeenstemming daarmee heeft men dan ook van het begin aan aan de Vrije Universiteit toegelaten alle studenten, die aan haar wilden studeeren. De Gereformeerdegezinden, omdat ze er hoorden, de anderen in de hoop, dat ze voor de Gereformeerde wereld- en levensbeschouwing zouden worden gewonnen.

En nu het Congres.

Indien het initiatief tot de oprichting van den Calvinistenbond of van het Congres, dat wel niet van dien bond uitgaat, maar er toch verband mee houdt, in Nederland ware genomen, zou ongetwijfeld één en ander niet zijn geschied, als het nu is gebeurd. Maar de aandrang is uit Engeland gekomen. En de Engelsche Calvinisten, die nog al wat van de Nederlandsche verschillen, hebben zich in den beginne niet tot de Gereformeerde Kerken gewend, niet tot de Theologische School te Kampen, of tot de Vrije Universiteit, maar tot het Kuyperhuis te 's-Gravenhage. Dat is van invloed geweest op alles, wat volgde. Zoo is ook de grondslag van het Congres niet in Nederland gelegd, maar te Londen, op een vergadering, waar wel een enkele Nederlander tegenwoordig was, maar toch in hoofdzaak buitenlanders. Nederland, laat staan de Nederlandsche Gereformeerden, hebben daar niet zooveel aan kunnen doen.

Men moet de kwestie aldus stellen. Er is uit Engeland de vraag gekomen, vroeger om een Calvinistenbond te stichten, daarna om congressen te houden. Op die vraag moest men *ja* zeggen, of *neen* zeggen. Mochten de hoogleeraren van de Vrije Universiteit *neen* zeggen? Dan hadden ze practisch buiten deze beweging gestaan, dan was men naar anderen gegaan en dan waren die, zonder ons, als de eigenlijke vertegenwoordigers van het